

Carrosser i historiador

VERT i PLANAS, JOSEP.

Un segle de carrosseries gironines.

Diputació de Girona, Generalitat,

Ajuntament de Torroella. Alzamora, Olot. 1992. 246 pp.

En Josep Vert i Planas és, per tradició familiar, vocació i afeció, un fervorós admirador dels cotxes d'època, col·leccionista i restaurador d'exemplars de vehicles antics i, a més, historiador del transport per carretera a les nostres comarques, des dels orígens de la tracció de sang i dels inicis de la locomoció mecànica i el seu progrés.

Carrosser d'anomenada, de professió a la seva terra, Torroella de Montgrí –indústria que va exercir per espai de llargs anys– i més tard a Girona, on després va aparellar molts cotxes antics i, àdhuc, va participar en «ral·lis» de vehicles de l'antigor.

Feliç conseqüència de totes les susdites circumstàncies ha estat la confecció del seu llibre, originalíssim, titulat: *Un segle de carrosseries gironines. El carrosser i la història de l'òmnibus*, publicat amb el suport de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona i l'Ajuntament de Torroella de Montgrí.

L'obra, magnífica, enllestida als Tallers Alzamora, SA, d'Olot, el 23 d'abril de 1993, Diada del Llibre, conté 246 pàgines, il·lustrada per gran quantitat de dibuixos, gravats i fotografies de primitius carruatges de tracció animal, de

la cadira de postes, carros normals i agrícoles, carrosses de luxe, berlins, galeres, diligències i tartanes, en la seva evolució, i també, doncs, la mecànica automotriu aplicada des dels primers autoòmnibus ençà.

Els altres capítols del llibre fan referència a conside-racions respecte al progrés i al pas dels anys dels serveis

col·lectius de conducció de passatgers i camions de càrrega i el corresponent i detallat repertori descriptiu de xassís de fabricació nacional, i, en fi, la resta de capítols i els apèndixs sobre reculls històrics, codis, reglaments i vials de província, que proporcionen la més complerta i documentada idea i formació de la gènesi, el desenvolupament i l'actualitat de les carrosseries d'autocars fabricades a la vila de Torroella de Montgrí –en l'època dels «Tallers Vert»– i altres poblacions, com el cas concret d'Arbúcies, entre altres de la província: indústries que, també, han construït per a l'estranger.

Però, al nostre modest saber i entendre, la part de l'obra que per si sola ja mereix l'atenció del lector –sia entès en la matèria o profà– la representen les fotografies procedents de l'arxiu familiar de l'autor del llibre, especialment les sortides dels «Tallers Vert», per equipar xassís, nacionals o d'importació, de totes les marques i capacitats, tant per als serveis públics de línies regulars de viatgers, com per serveis urbans o per auto-pullmans, discrecionals i de lloguer, per llargues excursions, tant de l'àmbit provincial com de la resta del Principat; també de diverses comunitats de l'Estat espanyol, i el que és molt més, d'altres països europeus.

Sincerament, després d'haver-nos fet càrrec de l'esperit i del contingut de l'obra, s'arriba a la conclusió que es tracta d'un llibre admirable, excel·lent per diferents aspectes, ja que en Vert i Planas, ha emplenat un buit bibliogràfic que es feia sentir a casa nostra, tan mancada de publicacions d'aquesta mena, com ningú no ho havia fet fins ara.

I, per acabar, direm que tot això no ho és tot per definir la seva personalitat ja que el més adient és transcriure les paraules del senyor Josep Arnau i Figuerola, president de la Diputació de Girona, o sia que: «En Vert és un arqueòleg aficionat, fundador del Centre d'Estudis del Montgrí i explorador constant del massís del Baix Empordà en el qual tants jaciments ha descobert».

Joaquim Ciuró i Gabarró

